

[Bjørn Westh]

der vil komme i beskæftigelse. Når boligministeren ikke kan svare på det, skyldes det så mon, at det er forsvindende få i forhold til pengene?

Knud Damgaard (S):

Hvordan man nu end vender og drejer dette her, så er det helt klart, at byggeriet trænger til en saltvandsindsprøjtning, og der er mange muligheder for at gøre det.

F.eks. kunne staten gøre noget mere ved sine egne ejendomme. For ganske nylig beskrev to eksperter på området, hvorledes en række kulturhistorisk værdifulde statslige bygninger gennem en årrække havde været i forfald. De beskrev også, at der i de senere år, bl.a. som led i den forrige regerings beskæftigelsesplaner, var sket en vis opretning, men de lod ingen tvivl tilbage om, at en yderligere indsats var påkrævet. Da det meste af udgifterne til sådanne opretningsopgaver er arbejdsløn, og da man herved også ville være i stand til at holde en række håndværksmæssige færdigheder i sjældne fag ved lige, ville en sådan ekstra indsats ud fra mange synspunkter være overordentlig værdifuld.

Man kunne også foretage en forøgelse af byfornyelsesindsatsen. Det drejer sig her om et af vore mest påtrængende behov, og også her er en meget stor del af udgifterne lønninger. Der ligger mange færdigbehandlede planer, hvor både kommunalbestyrelser og beboere blot venter på, at bevillinger gives, så de ønskede arbejder kan komme i gang. Her ville man virkelig kunne gøre noget for beskæftigelsen på en samfundsøkonomisk billig og menneskeligt berigende måde.

Kunne man samtidig i byfornyelsen indbygge kultur- og fritidsfaciliteter såsom forsamlingssteder, steder, hvor folk kunne udøve musik og dyrke idræt osv., ville man virkelig gøre en blivende indsats rettet imod en fremtid med en voksende fritid.

Det ville også være helt naturligt at tilbageføre kvoterne for det almennyttige byggeri til de 14.000 enheder. Det er en kendsgerning, at der er et stort behov for ældre- og ungdomsboliger, som vil være med i en sådan kvotefordeling. Man burde i virkeligheden aldrig have udvidet kvoten for private andelsboliger på det almennyttige byggeris bekostning. Private andelsboliger er og bliver

ejerboliger, og i en tid med mangel på udlejningsboliger virker det meningsløst at begrænse netop udlejningsbyggeriet. Dertil kommer, at det beskæftigelsesmæssigt er uhensigtsmæssigt at sætte stop for byggeri, som umiddelbart kan gå i gang.

Behovet for flere almennyttige boliger fremgår af den kendsgerning, at der på dette tidspunkt ligger planer til 14.500 lejligheder. Disse lejligheder kunne dækkes ind, hvis man forøgede kvoten, men af disse 14.500 lejligheder, hvoraf de 5.000–6.000 er grydeklare og kan påbegyndes, så snart bevillinger foreligger, ved man altså, at kun godt 9.000 kan komme i gang. Det er klart, at det nu kan forudses, at man end ikke kan dække det mest akutte behov. Derfor må kvoten efter socialdemokratiets mening tilbageføres til sit oprindelige niveau. Indeksfinansieringen og de bedre kurser også på obligationer til det sociale boligbyggeri vil gøre det overkommeligt og billigt for samfundet.

Byggeriets tilbagegang påvirker også landets konkurrenceevne i negativ retning. Det gælder byggerivirksomhedernes eksport, hvor hjemmemarkedet ikke længere er det stabile rygstød, de har brug for.

Endelig vil den nuværende udvikling skabe en lang række problemer også for de kommende års boligpolitiske udvikling. Jeg er bange for, at vi risikerer i nogle år at komme til at stå over for boligmangelproblemer med alle de konsekvenser, der er indbygget i det, med hensyn til inflation og samfundsøkonomien i øvrigt. Dertil kommer de sociale og menneskelige følger af en bolig mangelsituation, hvor vi ved, at boligudgifterne og huslejerne igen vil løbe foran lønudviklingen.

Derudover er der hele vedligeholdelses- og opretningsproblemet i den bygningsmasse, der nok har mangler, man ikke så mange, at man endnu kan sige, de falder ind under snerings- og byfornyelseslovgivningen. Her kunne man gratis ved at frigøre de investerede midler i Grundejernes Investeringsfond få en lang række arbejder sat i gang. En af de ting, som springer i øjnene på dette område, er, at der her simpelt hen er tale om en art forebyggende byfornyelsesindsats. Vi står over for store og kostbare opretningsarbejder. Må jeg nævne altanproblemet, hvor en tilskudsordning både ud fra sociale, beskæfti-